

**KJØTTBRANSJENS LANDSFORBUND
KJØTTBRANSJENS SERVICEKONTOR**

ÅRSBERETNING

01
02

INNHOLD

- 3 Lederen har ordet
- 4 Innledning
- 5 Organisasjonen
- 7 Nyvinning i Kjøttbransjen
- 8 Næringspolitikk og rammebetingelser
- 12 Samarbeid i bransjen
- 13 Andre saker
- 14 NM-Kjøttprodukter 2002
- 16 Medlemsservice
- 19 Nye styrever/tillitsvalgte
- 20 Regnskap - Noter
- 26 Tabeller

***“KLF har landsmøte
annet hvert år,
i juni måned.
Beretningen dekker
perioden mellom
landsmøtene,
dvs. perioden april 2001
til april 2003.”***

Kjøttbransjen i Norge står aldri stille!

Det kan en heller ikke forvente i en bransje med 10 000 arbeidsplasser og flere enn 200 bedrifter. Her er det konkurranse og kniving mellom bedriftene om markedsandeler, men også samarbeid på en rekke felt. Noen ganger kjemper vi mot og noen ganger med myndighetene for å bedre våre nasjonale rammebetingelser og å ha en fornuftig fortolkning av det regelverk bransjen er underlagt. I tillegg må vi i den private kjøttbransjen å være stolte av å ha en markedsandel på 57% av kjøtt-omsetningen mot forbruker!

Vår nærings hovedmål er å mette norske mager med trygg mat. Arbeid med mattrygghet er derfor et prioritert område for organisasjonen. Uten å kunne dokumentere innsats og ærlighet på dette feltet mister bransjen all tillit.

KLF har derfor brukt mye tid på:

- Innføring av KLFs frivillige nasjonalitetsmerkeordningen for kjøtt. Vår åpenhet innbyr til tillit, men den krever også at vi etterlever det vi har lovet.
- Deltakelse i prosessen rundt etableringen av Mattilsynet. Vi tror etableringen vil kunne bety mye for hvordan tilsynsarbeidet utføres og for at regelverket håndheves på en likest mulig måte framover.

Ellers vil årsmeldingen peke på en lang rekke saker KLF har engasjert seg i. Men det er ikke til å stikke under en stol at saker knyttet til markedsregulering og forsyningsansvar er det blitt mange av på grunn av den anstrengte markedsituasjonen.

Både prinsipielle diskusjoner med myndighetene og i konkrete diskusjoner med Norsk Kjøtt er det brukt mye ressurser på.

På "hjemmefronten" – i KLF – vil jeg passe på å markedeføre våre nye websider på www.kjottbransjen.no. Her blir det løpende lagt ut nordiske nyheter som er interessante for kjøttbransjen samt en mengde informasjon som er nyttig for medlemsbedriftene. Bladet "Kjøttbransjen" er også tilgjengelig på sidene.

I horisonten foran oss øyner vi nye utfordringer. WTO-forhandlingene går inn i en meget viktig fase. Samtidig som EU debatten nok tar av mot valget i 2005. Vi husker den jobben både KLF og bedriftene fikk i forkant av forrige EU avstemming! Samtidig er KLF inne i en økonomisk motbakke. Fallet på verdens aksjebørser har ført til at KLFs viktigste inntektskilde gjennom mange år, finansinntekter, har tørket inn. I løpet av 2002 reduserte KLF bemanningen med to personer og vi er allerede i gang med å se på ytterligere kostnadsinnsparinger. Endringer i vår egen organisasjonen må vi forberede oss på. Målet er at vi skal ha økonomisk balanse i driften så snart som mulig.

Kjøttbransjens Landsforbund er godt skodd for de nye utfordringene. Vår nye direktør Dag Henning Reksnes har de beste forutsetninger for å få tilgang til de riktige kontaktene etter fem år som direktør for informasjonsarbeidet i Landbruksdepartementet. Den andre siden av medaljen er at vi har sagt farvel med vår direktør gjennom fire år, Inger Solberg.

Avslutningsvis vil jeg takke alle medlemsbedrifter og administrasjonen for et godt samarbeid og vilje til å stå på for den private kjøttbransje. Spesielt vil jeg benytte anledningen til å takke Inger Solberg. Hennes engasjement på organisasjonens vegne, kombinert med hennes store arbeidskapasitet, har betydd svært mye for KLF. Hun har klart å løfte KLF fram i den politiske debatten og tydeliggjøre den private kjøttbransjen i mediene på en forbilledlig måte.

På vegne av KLF vil jeg takke henne for innsatsen og ønske lykke til med ny jobb i Norgården.

Ståle Gausen
Styreleder KLF

"- Kjøttbransjens Landsforbund er godt skodd for de nye utfordringene."

“- Vi håper at beretningen gir et godt bilde av KLFs rolle for å sikre de private kjøttbedriftenes interesser.”

INNLEDNING

Kjøttbransjens Landsforbund (KLF) er en interesseorganisasjon for de private frittstående kjøttbedrifter i Norge, som driver virksomhet innen hele verdikjeden, dvs. slakteri/skjæring/foredling.

“Som matproduserende bransje vil kjøttbransjen alltid være eksponert i spørsmål knyttet til mattrygghet.”

Organisasjonen består av to selvstendige juridiske enheter; Kjøttbransjens Landsforbund (KLF) og Kjøttbransjens Servicekontor (KS), som gjennom vedtektene er knyttet sammen gjennom forpliktende

gjensidig medlemskap for bedriftene i begge organisasjoner. KLFs sentrale virksomhetsområder er nærings- og bransjepolitikk, rammebetingelser og informasjon, samt å representere den private kjøttbransje i ulike fora og samarbeidsorgan. Stikkord for virksomheten i KS er medlemservice, som gjennomføring av prosjekt, tiltak, kurs og ulike aktiviteter med praktisk nytteverdi for den enkelte bedrift.

Av praktiske hensyn er det skrevet en felles beretning for de to organisasjonene.

KLF har landsmøte annet hvert år, i juni mnd. Beretningen dekker perioden mellom landsmøtene, dvs. perioden april 2001 til april 2003.

Som matproduserende bransje vil kjøttbransjen alltid være eksponert i spørsmål knyttet til mattrygghet. KLF har valgt å innta en aktiv rolle når media setter fokus på spørsmål knyttet til mattrygghet og kvalitet. Utstrakt bruk av pressemeldinger og kontakt med media har gitt resultater og mange oppslag både nasjonalt og lokalt.

Tilgang på kjøttråvare har vært en spesiell utfordring i disse to årene, særlig i 2002. Etter et par år med stort markedsoverskudd og bruk av produksjonsregulerende tiltak, er vi nå inne i og vil fortsatt være inne i tider med underskudd på råvare. Det er særlig tilgangen på storfekjøtt som er en utfordring, siden april 2002 hatt vi

hatt administrative tollnedsettelse på storfekjøtt.

Markedssituasjoner med underskudd på kjøttråvare stiller markedsregulator overfor særskilte utfordringer for å sikre at knapphetsvarer fordeles på en rettferdig måte. Vaktbikkjerollen til KLF blir spesielt viktig under slike markedsforhold.

KLF har en svært viktig rolle i å overvåke fordelingen av knapphetsråvaren, slik at private bedrifter får tilgang på underskuddsråvaren på lik linje med selskapene innen Norsk Kjøtt. I hele 2002 og 2003 har KLF prioritert høyt oppfølgingen av markedsreguleringsarbeidet, noe som vil fortsette i årene framover.

Vi håper at beretningen gir et godt bilde av KLFs rolle for å sikre de private kjøttbedriftenes interesser i et marked preget av hard konkurranse i alle deler av verdikjeden, mange reguleringer og tøft prispress.

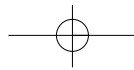
FORMÅLSPARAGRAF FOR KLF/KS

Kjøttbransjens Landsforbund (KLF) har til formål å ivareta den private kjøttbransjens felles interesser av næringspolitisk, økonomisk og faglig art, samt å representere næringen utad.

KLF skal:

- Sikre best mulig konkurranselighet og rammebetingelser for kjøttbransjen generelt, og for medlemmene spesielt.
- Bidra til økt konkurransekraft gjennom kompetansegivende bransjerettede tiltak.
- Arbeide for tillit til og størst mulig forbruk av kjøtt- og kjøttbaserte produkter.
- Arbeide for at de private kjøttbedriftene får høyest mulig markedsandel.

Kjøttbransjens Servicekontors (KS) for mål er å løse fellesoppgaver av forretningsmessig art for medlemmene og yte dem bistand i spørsmål som vedrører driften av deres forretninger.

“De tillitsvalgte utgjør en viktig del av organisasjonen, via innsats i hovedstyret og tre gruppestyrer.”

ORGANISASJONEN

På landsmøtet/generalforsamlingen i juni 2001 i Finland ble strategi/langtidsplan for perioden 2001-2005 vedtatt. Planen omhandler både næringspolitisk program, planer for medlemservice samt plattform for informasjons- og samarbeidstiltak som setter tydelig fokus på tiltak som skal sikre forbrukers tillit til kjøtt og kjøttprodukter samt skape positive holdninger til privat kjøttbransje. Planen legger føringer for både arbeidsmåte og prioriteringer av oppgaver i organisasjonens arbeid.

STYRENDE ORGAN

De tillitsvalgte utgjør en viktig del av organisasjonen, via innsats i hovedstyret og tre gruppestyrer. Hovedstyret har et overordnet ansvar for strategi og hovedprioriteringer, mens gruppestyrene skal ivareta utfordringer og interesser til de tre hovedgrupperingene av medlemsbedriftene; håndverksbedrifter (håndverksgruppen), slakteri- og skjærebedrifter (råvaregruppen) og foredlingsbedrifter (industri-gruppen).

Hovedstyret har siden landsmøtet i 2001 hatt 17 styremøter. I tilknytning til styremøtet i januar 2002 ble det arrangert en reise til Frankrike for styrets medlemmer, med besøk hos et stort slakteri (Sabim) og noen foredlingsbedrifter.

Råvaregruppen har i perioden hatt stor aktivitet. Styret for gruppen har hatt åtte møter i perioden. Medlemmene samles årlig til den faste råvaredagen som i 2002 ble lagt i tilknytning til ERFA-samlingen på Oppdal. Erfaringene var positive, og råvaredagen 2003 er derfor lagt til ERFA/Landsmøtet i Haugesund. De fleste av sakene som Råvaregruppen har arbeidet med, er problemstillinger knyttet til dyrevelferd og dyrehelse.

Industrigruppen har i perioden hatt en høy aktivitet. Det er gjennomført i alt syv styremøter. I tillegg har Industristyret arrangert to Industridager, den første i starten på 2002 med et omfattende program knyttet til trendanalyser og om hvordan man skal lykkes i et marked. Seminaret inneholdt også et foredrag av

damelandslagstrener Åge Steen om tema: "Takle motgang når forventningene ikke innfris". Neste industritur var lagt til Danmark i februar 2003 med et fem timers seminar i forkant med innledere fra ulike leverandører og samarbeidspartnere til kjøttindustrien.

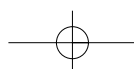
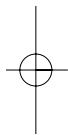
I Danmark hadde ABC ordnet et opplegg hvor deltakerne fikk besøke et pølsemakeri hos Bilka, samt Danish Crown. Styret har innarbeidet en praksis i forkant av KLFs hovedstyremøter med gjennomgang av styresakene. Dette for å sikre en god forankring i Industrigruppen når det gjelder synspunkter på saker til behandling og for å sikre at Industrigruppens ulike interesser kan målbæres på en best mulig måte.

Håndverksgruppen har i perioden arbeidet med temaet trygg mat og harmonisering av praktiseringen av regelverket. På slutten av år 2002 ble regelverket knyttet til innfrysning av kjøtt og anvendelse av frossen kjøttråvare satt i fokus i forbindelse med SNTs avsløringer av slurv i matvarebutikkene når det gjaldt innfrysning og oppbevaring av frosset kjøtt. Saken skapte stor usikkerhet om tolkingen av regelverket hos håndverksbedriftene, og KLF gjennomførte i begynnelsen av 2003 tre kurs for disse bedriftene der regelverket ble gjennomgått. Håndverksgruppen har bidratt til at Matforsk har gjennomført et Produktutviklingsnettverk der mange medlemsbedrifter i KLF har deltatt. Det er gjennomført ni styremøter i perioden.

Håndverksdagene er gjennomført med blant annet produkttesting og konkurranser samt temaene merking, sykelønnsordninger.

Det er to samarbeidsgrupperinger innen håndverksgruppen, Angus og Slakteren. Slakteren har tidligere vært en service-tjeneste fra Kjøttbransjens Servicekontor (KS), men er nå etablert som egen stiftelse som kjøper tjenester fra KS. Noen av de tidligere Slakteren-bedriftene har valgt å gå inn i Angus-samarbeidet, pr. dags dato er 10 bedrifter med i Slakteren, og 15 med i Angus.

“Råvaregruppen har i perioden hatt stor aktivitet. Styret for gruppen har hatt åtte møter i perioden.”

ORGANISASJONEN

“KLF er representert i et stort antall offentlige og private styrever, representantskap, styringsgrupper, utvalg, komiteer og råd.”

Inger Solberg

“KLFs direktør i perioden, Inger Solberg, meddelte styret i november 2002 om at hun hadde takket ja til en annen stilling.”

Ny KLF-direktør, Dag Henning Reksnes, var på plass 31. januar 2003. Han tiltrådte jobben 1. april 2003.”

Dag Henning Reksnes

ADMINISTRASJONEN

har i perioden bestått av ni personer /8,6 årsverk. I tillegg har KLF kjøpt regnskaps-tjenester eksternt.

Fra 1. januar 2003 er personalet redusert med 1,6 årsverk. Reduksjonen er i sin helhet knyttet til sekretærsiden, og har resultert i at tidligere utleid arbeidskraft til Norsk Kjøtthandel er avviklet. Samtidig ble regnskapsfunksjonen tatt inn igjen i administrasjonen som pr. april 2003 består av direktør, assisterende direktør, to veterinærer, en fagsjef innen økonomi og IT, redaktør for bladet Kjøttbransjen, økonomimedarbeider samt sekretær.

KLFs direktør i perioden, Inger Solberg, meddelte styret i november 2002 om at hun hadde takket ja til en annen stilling. Arbeidet med rekruttering av ny direktør startet umiddelbart, og ansettelsen av Dag Henning Reksnes var på plass 31. januar 2003. Han tiltrådte jobben 1. april 2003.

Utleie av tjenester

KLF har en avtale med Fjørfebransjens Landsforening om kjøp av sekretariats-tjenester. Det legges opp til felles representasjon fra KLF/FLF der dette er hensiktsmessig, for eksempel i KSL og KOORIMP. Høsten 1998 ble det inngått en avtale mellom KLF og Meieribransjens Landsforbund, der KLF ivaretar en del av sekretariatsoppgaver knyttet til ordningen med driftskreditt. I tillegg har KLF en avtale med Lauget i Oslo og Akershus om sekretærbistand.

KLF har leid ut kontorer og tjenester til Opplæringskontoret for kjøtt og daglig-varebransjen i Oslo og Akershus. Etter at kontoret flyttet ut sommeren 2002, er lokalene leid ut til Expressen Bud.

Bred representasjon

KLF er representert i et stort antall offentlige og private styrever, representantskap, styringsgrupper, utvalg, komiteer og råd. Denne type arbeid er en viktig del av KLFs arbeid med å representere interessene til den private kjøttbransje i fora der svært mange beslutninger tas.

I tillegg gis det svært mye essensiell informasjon i disse foraene, som fungerer som sentrale påvirkningsarenaer.

KLF er medlem i tre europeiske organisasjoner for kjøttbransjen.

- UECEBV: *Organisasjon for livhandel, slaktning og råvarer*
- CLITRAVI: *Den europeiske kjøttindustriorganisasjonen*
- IBC: *Den europeiske organisasjonen for håndverksbedrifter/spesialforretninger*

I forbindelse med arbeidet med lover og forskrifter, arbeider KLF tett sammen med disse.

Økonomi

Beretningens periode har vært en vanskelig økonomisk periode for KLF. Bakgrunnen til dette er at vi i denne perioden har hatt et betydelig kursfall på aksjemarkedet. 25 % av KLFs egenkapital er plassert i aksjefond, med den negative konsekvens dette har hatt for organisasjonens økonomi. I tillegg har KLF mistet en del av inntektene vi tidligere har hatt knyttet til bla. Prisutvalget for kjøtt, Norsk Kjøtthandel og Opplæringskontoret. Nye inntektskilder som avgift for del-finansiering av en veterinærstilling og økte priser på vår konsulentvirksomhet har kun dekket deler av kostnadene. Dette har ført til at egenkapitalen i 2001/2002 er redusert med 13,8 mill. kr. Styret har valgt å ikke realisere tapet.

Styret har fulgt utviklingen nøye, og det er igangsatt en rekke kostnadsbesparende tiltak i organisasjonen, bla. personal-reduksjoner.

Muligheter for inntektsøkende aktiviteter, samt ytterligere kostnadsreduksjoner er under vurdering.

“De siste års statsbudsjett som ble vedtatt har hatt til dels store konsekvenser for kjøttbransjen.”

“En av de viktigste funksjonene for en organisasjon som KLF, er å arbeide i forkant av at beslutninger fattes.”

NÆRINGSPOLITIKK OG RAMMEBETINGELSER

De næringspolitiske rammebetingelser er svært avgjørende for kjøttbransjens konkurransesituasjon. Kjøttbransjen påvirkes av både internasjonale og nasjonale rammebetingelser.

De nasjonale rammebetingelsene kan grovt sett deles i to grupper; de generelle (lover/forskrifter/avgifter), og de spesielle som gjelder forhold knyttet til markedsreguleringen.

Påvirkningsagent

En av de viktigste funksjonene for en organisasjon som KLF, er å arbeide i forkant av at beslutninger fattes.

Det innebærer aktiv bruk av nettverk for å påvirke de forskjellige partene, både politikere, forvaltning og andre presmisleverandører i forbindelse med behandling av næringspolitiske saker. Rollen som aktiv lobbyist og påvirkningsagent er svært viktig for en organisasjon som KLF, ingen andre organisasjoner ivaretar de spesielle interessene som privat kjøttindustri har. Skal privat kjøttbransje bli hørt i disse sakene, er det av avgjørende betydning at vi også er synlige i spørsmål som gjelder kjøttbransjen generelt.

Dette gjelder særlig arbeidet med påvirkning av de nasjonale rammebetingelsene, men også internasjonalt er det viktig at KLF deltar aktivt.

I dette arbeidet er det viktig å inngå allianser med andre parter, og KLF samarbeider derfor aktivt sammen med både Fagsenteret for kjøtt, Norsk Kjøtt, KIFF, andre bransjeorganisasjoner som for eksempel NBL, alt etter hva som er hensiktsmessig i den enkelte sak.

Det er ingen tvil om at dette har gitt økt gjennomslagskraft i saker som har vært viktige for næringen. Arbeidet med Mattilsynet er et godt eksempel på et slikt bredt engasjement.

NASJONALE RAMMEBETINGELSER

De siste års statsbudsjett som ble vedtatt har hatt til dels store konsekvenser for kjøttbransjen. I kjølvannet av kugalskap og mattrygghetsatsingen, er en betydelig andel av kostnadene knyttet til arbeidet med mattrygghet lagt til næringsaktørene

selv å finansiere via ulike avgifter.

I andre land tar det offentlige i stor grad ansvaret for tilsvarende tiltak. KLF har arbeidet intenst for få satt oppmerksomheten på det urimelige i at norsk kjøttbransje får forverret sin konkurranseevne i forhold til utlandet pga. mange offentlige avgifter. Noen av forslagene er endret eller stoppet, bla. forslag om innføring av ny fôravgift, mens andre slag er tapt. Det ble i statsbudsjettet for 2002 vedtatt innført en ny kjøttavgift på 8,5 øre som ble innført fra 1. juli samme år.

I budsjettet for 2003 var det foreslått å gjennomføre en betydelig reduksjon av omstillingsstøtten til slakterier, som i all hovedsak ville ramme de små slakteriene. KLF satte i gang en aksjon overfor de kommuner som ble rammet, og flere ordførere fulgte opp saken via "sine" representanter på Stortinget. Saken ble imidlertid vedtatt.

Mattilsynet – mulighet for betydelig effektivisering

Stortinget vedtok sommeren 2002 å etablere ett felles tilsyn for matproduserende virksomhet; ved en sammenslåing av Statens Næringsmiddeltilsyn, Dyrehelse-tilsynet, Landbrukstilsynet, Fiskeridirektoratets tilsynsvirksomhet og ved statliggjøring av de kommunale tilsynene som skal inn i det nye mattilsynet.

KLF har hele tiden støttet opp om dette arbeidet, og har hatt en sentral rolle i lobbyarbeidet som har pågått siden Stortingets beslutning. Det nye tilsynet skal være operativt fra 1. januar 2004 og saken vil bli svært viktig å følge opp i tiden fram mot etablering. Måten det nye tilsynet vil jobbe på er helt avgjørende for kjøttbransjen, som bla. har kjøttkontrollen daglig til stede i bedriftene. Kjøttbransjen har vært opptatt av at det nye tilsynet skal fungere enhetlig, forutsigbart og tørre være både politi og serviceorgan.

Organiseringen av tilsynet mellom sentralledd, regionkontor og lokalkontor – og ansvarsfordelingen mellom de ulike ledd – vil bli svært avgjørende for hvorvidt det nye mattilsynet vil bli en suksess eller ikke.

NÆRINGSPOLITIKK OG RAMMEBETINGELSER

Konsesjonssaken

På nyåret 2003 ble forslag til ny konsesjonslov og nye forskrifter sendt ut på høring. KLF ser positivt på forslagene som ble lansert og vedtatt, da dette legger bedre rammebetingelser for framtidens svineprodusenter enn dagens. KLF ser forslaget som et viktig skritt i riktig retning for en levedyktig svineproduksjon i Norge.

Grensehandel

Finansdepartementet fremmet forslag om avvikling av kvotene for privat import på alle produkter, med unntak av kjøtt som skulle økes fra 3 til 10 kg, innenfor en beløpsbegrensning på 6000 kr. pr. person. Dette ville ha betydelig effekt for kjøttsektoren. De foreslåtte endringene ble beregnet til å kunne medføre at kjøttindustriens bearbeidingsvolum falt med ca. 7 %, eller tilsvarende en avgang i størrelsesorden 7-800 arbeids-plasser. Antakelsen bygget på en undersøkelse som viste at folk flest ikke smuglet kjøtt – noe som i ettertid har vist seg å være riktig. KLF bidrog som en av flere til at Finansdepartementet strammet inn sitt forslag. Forslaget om å øke kjøttkvoten fra 3 til 10 kg ble dessverre stående.

Importkvoter

Importen av kjøtt fra MUL land ble på 2912 tonn i 2001 som det meste noen sinne. I år 2002 ble det importert ca. 2850 tonn. I løpet av 2002 ble det også startet med import av lam fra Namibia. I alt kom det inn 207 tonn.

Statens Landbruksforvaltning administrerer og tildeler importkvotene etter auksjonsprinsippet. Kvotene fordeles pr. kalenderår og var de samme for begge årene meldingen omhandler. Viktigst for kjøttsektoren var kvotene på 1084 tonn storfekjøtt, 1381 tonn svinekjøtt, 206 tonn lammekjøtt samt viltkvoter på til sammen 330 tonn.

Norge har en importkvote på 600 tonn lammekjøtt fra Island. I 2001 ble det forutsatt at importen skulle bli 350 tonn og KLF auksjonerte sine 105 tonn blant medlemsbedriftene. I ettertid viste det seg tungt å omsette importkjøttet pga. stor

norsk markedsdekning. I 2002 ble hele KLFs andel på 180 tonn auksjonert til medlemsbedriftene.

ARBEIDET MED MARKEDSREGULERINGEN

Beskrivelse av kjøttmarkedet i perioden

Som nevnt i innledningen, har beretningens periode vært preget av knapphet på kjøtttråvare. Trenden fra 2000 med tilnærmet markedsbalanse fortsatte i år 2001. En totalproduksjon på vel 217.000 tonn som med tillegg av import på ca. 7.500 tonn ga det. Den tollfrie MUL-importen nådde allerede i oktober/-november "takeet" på 2.700 tonn (tilsvarende 3.400 tonn slakt). Det er første gang at MUL-kvoten i sin helhet er tatt inn. Fra 2002 ble situasjonen endret, med liten tilgang på storfekjøtt. Det ble vedtatt administrativ tollnedsettelse for storfekjøtt allerede fra våren, og varte året ut. Totalproduksjonen ble ca. 214 000 tonn og importen er beregnet til 7400 tonn.

Forbruket av kjøtt pr. capita for alle røde kjøttslag er stabil og ligger på vel 50 kg. Svinekjøtt "vinner" terrenget med en økning fra 23,2 kg til 24,3 kg fra år 2000 til 2001, de øvrige kjøttslagene har en nedgang. Det vises til rapporten "Kjøttets Tilstand" fra Fagsenteret for kjøtt som er tilgjengelig på deres nettsider.

Nøytral håndtering av markedsreguleringen

En av KLFs viktigste oppgaver er å ivareta private kjøttbedrifters interesser i arbeidet med markedsreguleringen. KLF har lenge påpekt at innsyn i måten markedsregulator utøver jobben på må bli bedre, noe som kan klargjøre om markedsregulator utøver jobben sin på en måte som kan være konkurransevridende til fordel for formarkedsregulator. KLF opplever å ha vunnet gehør i både departement, forvaltning og hos markedsregulator om at det er i alles interesser at innsynet i markedsreguleringsarbeidet er så åpent som mulig.

"På nyåret 2003 ble forslag til ny konsesjonslov og nye forskrifter sendt ut på høring. KLF ser positivt på forslagene som ble lansert og vedtatt, da dette legger bedre rammebetingelser for framtidens svineprodusenter enn dagens. KLF ser forslaget som et viktig skritt i riktig retning for en levedyktig svineproduksjon i Norge."

“For bedrifter som ønsker å bruke norsk kjøttråvare, er utfordringene spesielt store.”

**NÆRINGSPOLITIKK OG
RAMMEBETINGELSER**

“I forkant av jordbruksoppgjøret 2002 ble det gjennomført et betydelig arbeid med å se på forenklinger av ulike ordninger innenfor jordbruksavtalen.”

Problemstillingen har fått økt aktualitet i kjølvann av underskuddssituasjonen i første rekke av norskprodusert storfekjøtt. De private bedriftene er samlet en stor kjøper av kjøttråstoff fra kjøtt-samvirket med et årlig kjøp på ca 70.000 tonn. Når det er underskudd på slakt, skaper dette usikkerhet om hvordan kjøtt-samvirket som markedsregulator ivaretar ansvaret for lik tilgang på kjøttråvare. Usikkerheten økte ved årsskiftet 2002/2003, da kjøtt-samvirket gjennomførte en endring av definisjon og forståelse av forsynings-ansvaret. I motsetning til tidligere tar Norsk Kjøtt nå hensyn til hvorvidt kjøpere har tilgang på eget slakt eller ikke, og importmulighetene. For bedrifter som ønsker å bruke norsk kjøttråvare, er utfordringene spesielt store. Kjøtt-samvirkets slakteandel på 75 % gir dem et fortrinn i tilgangen på norsk-produsert råvare. Endringen av forståelsen av forsynings-ansvaret er tatt opp med både Norsk Kjøtt og myndighetene i forbindelse med at konkurranseforholdene i markedsordningene gjennomgås av en arbeidsgruppe med representanter fra Landbruksdepartementet og Statens Landbruksforvaltning.

Gjennomgang av konkurranseforholdene i markedsordningene

KLFs gjentatte henvendelser vedr. konkurransenøytralitet i arbeidet med markedsreguleringen, har medvirket til at avtalepartene i jordbruksavtalen for 2002/2003 vedtok at markedsordningene skulle gjennomgås. KLF har vært i nær dialog med arbeidsgruppen som ble opprettet for å gjennomgå situasjonen. Gruppens vurdering skal legges fram for avtalepartene til forhandlingene våren 2003.

KLF i Omsetningsrådet

KLFs arbeid for å sikre privat landbruksbasert industri en plass i Omsetningsrådet har gitt resultater. Landbruksmeldingen som ble vedtatt våren 2001, ga føringer for rådets sammensetning som fra år 2002 av ble utvidet med bla. en representant fra Landbrukssamvirket samt en representant

for privat sektor (fellesrepresentant for KLF, FLF, MLF og grønt). KLF ble medlem av Omsetningsrådet fra år 2002.

Forenkling av virkemidlene i landbruket og Fraktordningene

I forkant av jordbruksoppgjøret 2002 ble det gjennomført et betydelig arbeid med å se på forenklinger av ulike ordninger innenfor jordbruksavtalen. Kjøttbransjens Landsforbund deltok aktivt i referansegruppen til NILF når det gjaldt fraktordningene for slakt. I jordbruksoppgjøret lot imidlertid avtalepartene de foreslåtte løsningene innenfor fraktordningene være og det ble ikke vedtatt noen endringer i strukturen for fraktordningene. I stedet valgte man mindre justeringer på satsen for engrosstilskudd.

Arbeidet med fraktordningene ble tatt opp igjen i forkant av 2003 forhandlingene. SLF hadde ansvaret for arbeidet og KLF hadde god kontakt med dem i prosessen. Innstillingen fra SLF konkluderer med avvikling av mellomfraktordningene og engrosstilskuddet over tre år.

Jordbruksavtalens målpris (se tabell neste side)

Målpris ble i forbindelse med behandlingen av Stortingsmelding nr.19 (1999-2000) Om norsk landbruk og matproduksjon, redusert med kr. 2,50 på storfe og kr. 3,10 på svin.

Når målpris de to siste årene har økt igjen skyldes dette ekstraordinære tiltak og kostnader knyttet til ekstraordinær beredskapsprogram for kontroll av slakt etter BSE-tragedien som var på det mest alvorlige på slutten av år 2000/begynnelsen av år 2001. I kjølvann av denne utviklingen ble det også innført en egen forskrift for fjerning av risikomateriale fra slakt, den såkalte SRM-forskriften. Alt dette er viktige tiltak for å sikre produksjon av trygg mat, men som også har en kostnadsside som må betales av de ulike aktørene i verdikjeden. Oppgjøret for året 2001/2002 ga målprisøkning på 2 %, noe som ga mulighet til å ta 120 mill. kr. mer fra markedet.

NÆRINGSOLITIKK OG RAMMEBETINGELSER

JORDBRUKSAVTALENS MÅLPRIS OG PRISUTVIKLING

Prisutvikling		avtaleår 1997/98	2001/02 ³
Ung okse	Avtalt målpris	36,20	34,29
	Oppnådd målpris	35,92	34,61
Gris ¹	Avtalt målpris	26,62	26,62
	Oppnådd målpris	25,94	26,61
Lam	Avtalt målpris	37,19	42,24
	Oppnådd målpris	35,62	42,07

Oppnådd engospris		
helt slakt ²	kalenderår 1998	2002
Storfe	32,67	32,18
Gris ¹	25,65	26,26
Sau/lam	33,56	36,75

- 1: Målpris for gris er for 2001/02 justert ved omlegging til pris uten hode/labbe (trekk fra kr 2,10 for sammenliknbarhet).
- 2: Oppnådd engrospris inkluderer alle dyregrupper og er korrigert for klasser, og vil derfor avvike fra oppnådd målpris.
- 3: For Storfe og Gris ble målpris endret 1. November. Vi har angitt den veiete gjennomsnittlige målprisen

INTERNASJONALE RAMMEBETINGELSER

WTO og EØS-avtalen er svært viktig for framtidige rammebetingelser for kjøttbransjen i Norge. 2003 startet friskt med bålrensing og varskorop om hvilke alvorlige konsekvenser forslaget fra WTOs forhandlingsleder for landbruk, Stuart Harbinson, ville medføre for norsk landbruk. Det er ingen tvil om at utfallet av WTO-forhandlingene og den gryende EU-debatten i Norge vil føre med seg endringer for både primærproduksjon og industri. Vi vet at det norske kostnadsnivået på bla. kjøttråvaren må ned, spørsmålet er mer hvor raskt reduksjonene vil komme. At utfordringen er stor viser Norsk institutt for landbruksøkonomisk forskning (NILF) beregninger av prisen på storfekjøtt, der prisnivået har sunket med 40 % i EU siden 1994, mens det har økt med 10 % i Norge i samme periode.

EØS-avtalen

Reforhandling av EØS-avtalen, slik avtaleutkastet nå foreligger, har i praksis ingen innvirkning på kjøttbransjen. Pr. 19. mai 2003 er avtalen ikke underskrevet av partene fordi Polen har ønsket større tollfrihet for Norge på en del fiskeprodukter. Det er imidlertid liten grunn til å tro at evt. justeringer vil få særlig betydning for kjøttbransjen.

Artikkel 19

ble ferdigforhandlet før jul 2002. Resultatet ble en relativt omfattende tollfri eksportadgang fra EU, med totalt 800 tonn i tillegg til reduksjon av tollsatsen på WTO-kvotene. 150 tonn av den tollfrie eksporten fra EU gjelder kjøttboller, som rammer svært hardt en enkeltbedrift i Norge.

“WTO og EØS-avtalen er svært viktig for framtidige rammebetingelser for kjøttbransjen i Norge.”

“I forbindelse arbeidet med lover og forskrifter som besluttets innenfor EU/EØS-systemet, arbeider KLF tett med tre europeiske organisasjoner.”

SAMARBEID I BRANSJEN

Selv om ansvaret for markedsreguleringen og ulike eierforhold skaper mange gråsoner med interessekonflikter i kjøttbransjen, er det mange faglige områder der bransjen har felles interesser og samarbeider tett.

Fagsenteret for kjøtt og Opplysningskontoret

KLF har i alle år arbeidet for like konkurransevilkår for samvirkebedriftene og private bedrifter. Sentralt i dette arbeidet står etableringen av felles bransjemiljø, finansiert med "fellesmidler" som omsetningsavgiften. Fagsenteret for kjøtt ble etablert som et "nøytralt" fagmiljø med eget fagstyre våren 1998. Erfaringene etter fire års virke ble oppsummert av fagstyret våren 2002 med positivt resultat. Det er enighet i bransjen om at det er en styrke at man har klart å etablere et felles kjøttfaglig miljø som ivaretar områder som er av allmenn interesse i bransjen, og som ikke er knyttet til områder med konkurranse mellom samvirke og privat. En av årsakene til at man har lyktes såpass godt med nøytraliteten i innsatsen fra Fagsenteret – som fortsatt ansettelsesmessig er en del av Norsk Kjøtt, er modellen med et fagstyre bestående av representanter fra både privat og samvirke. Det viktigste er kanskje at det ble lagt opp til at ledervervet skulle gå på omgang. KLF overtok stafettspinnen som styreleder for Fagsenteret i juni 2000, og har ivare tatt dette fram til sommeren 2002 da samvirket i hht avtalen overtok stafetten igjen.

Fagstyret har det overordnede ansvaret for arbeidet til Opplysningskontoret, men det praktiske arbeidet blir i realiteten lagt i diskusjoner i Markedsrådet, der KLF deltar med 3 representanter. Informasjonen "Til selgere og salgsansvarlige" blir sendt ut jevnlig, her blir OFKs kampanjer presenteres og materiell kan bestilles. Det er god respons hos bedriftene på dette tilbudet. Aktivitetene i opplysningskontorene er evaluert av DaVinci høsten 2002, rapport forelå i slutten av februar 2003 og skal behandles av Omsetningsrådet våren 2003.

Opplysningskontoret for kjøtt kommer relativt godt ut av evalueringen.

Norsk Matanalyse

ble sommeren 2000 oppløst som stiftelse og etablert som aksjeselskap. KLF har en aksjeandel på 7,4 % som er lik den andel KLF hadde av stiftelseskapitalen da Norsk Matanalyse ble etablert. Prior gikk inn med en tilsvarende eierandel som KLF.

Norsk Protein

Etter at Norsk Kjøtt sommeren 2000 kjøpte Gudmundsen-gruppen, startet arbeidet med å realisere etableringen av ett felles selskap for all destruksjonsvirksomhet i Norge, Norsk Protein AS. Selskapets eiersammensetning er Norsk Kjøtt med 65 %, Prior med 10 % og KLF med ca 24,5 % og Jærkylling og Trønderkylling ca 0,5 % til sammen.

KOORIMP og KSL

Begge disse arenaene er viktige for norsk kjøttbransje. I forbindelse med BSE-utviklingen, ble diskusjonen om import av levende dyr nok en gang aktualisert i KOORIMP (Husdyrnæringens koordineringsenhet for smittebeskyttelse ved import), som fattet vedtak om midlertidig stopp av import. KSL-arbeidet (KvalitetsSystem i Landbruket) er omfattende, og har i perioden kommet et stykke videre ved at opplegg for revisjon nå er under testing. Det er fortsatt langt igjen til vi kan se direkte effekter fra KSL. Mange ulike interesser og et tungvint styringssystem, er en av årsakene til at det tar tid med å få KSL på plass.

Kompetanse, fagopplæring, FoU og tariff

Kompetanse et viktig område for medlemsbedriftene i KLF. Det meste av innsatsen fra KLF er knyttet til konkrete kurs, for eksempel kurs om endringen av mva som ble gjennomført sommeren 2001. I tillegg har KLF vært opptatt av at vi får etablert fellesmiljø som ivaretar ulike kompetanseområder for kjøttbransjens bedrifter. KIFF har et ansvar for rekrutteringsarbeidet til bransjen, Kjøttbransjens Elitelag er et av de instrumentene vi har. Laget har i perioden utviklet seg til et svært aktivt lag med representanter fra både

“Informasjonen til selgere og salgsansvarlige blir sendt ut jevnlig, her blir OFKs kampanjer presenteres og materiell kan bestilles.”

SAMARBEID I BRANSJEN

privat og samvirke. Lagets virksomhet er av stor betydning for bevissthet om kompetanse/kunnskap og for framtidig rekruttering til kjøttbransjen.

Ansvar for Forskning og utvikling er delt mellom KIFF og Fagsenteret for kjøtt. KLF har arbeidet aktivt for å forenkle arbeidsdelingen mellom de to miljøene, noe som har resultert i at Fagsenteret nå har et operativt ansvar for FoU, mens KIFF er ansvarlig for overordnet policy og kontakten med myndighetene om generelle FoU-spørsmål. Fagsenteret har en sentral rolle i arbeidet med utvikling av ny FoU-plan for næringen, en plan som ferdigstilles i disse dager.

Det er også flere adhoc-pregede samarbeidsområder med KIFF. Blant annet ble det sommeren 2001 ingått samarbeid for å gjennomføre en kostnadsanalyse for kjøttbransjen.

Saken kom opp i kjølvann av diskusjoner som tidligere landbruksminister Bjarne Håkon Hanssen trakk opp om

hvilket ledd i verdikjeden som stakk av med fortjenesten.

Når det gjelder resultatene fra tariffoppgjørene i 2001 og 2002, samt tiltak innenfor fagopplæring, vises det til KIFFs årsmeldinger for disse to årene. I KLFs vedtekter forutsettes det at alle KLF-medlemmer også skal være medlem av KIFF.

Bakgrunnen for denne vedtekstfestede bindingen er at KLF i alle år har lagt vekt på betydningen av at en hel bransje står samlet i håndteringen av eventuelle arbeidskonflikter. Den vedtekstfestede bindingen til KIFF var oppe til behandling på landsmøtet i 99, med vedtak om at den skulle videreføres. Det er viktig at KLF bruker NHO-miljøet aktivt, og KIFF er en viktig innfallsport for oss i saker som gjelder kjøttbransjen.

ANDRE SAKER

Innfrysing av kjøtt og uklarheter om regelverket.

SNT gjennomførte høsten 2002 flere inspeksjoner av både restauranter og butikker. I flere butikker ble det avslørt alvorlige brudd på regelverket bla. når det gjaldt innfrysing og lagring av frosset kjøtt. SNT så såpass alvorlig på saken at de i midten av november sendte ut en presisering av hvordan regelverket skulle forstås. Denne presiseringen var i realiteten en klar endring av tidligere praksis når det gjaldt bruk av frosset kjøtt. KLF krevde at SNT umiddelbart måtte rydde opp i misforståelsene slik at alle visste hva de hadde å forholde seg til. Saken fikk stor oppmerksomhet i media. Etter flere runder med SNT der konkrete problemstillinger ble gjennomgått, fikk saken sin endelige avklaring i begyn-

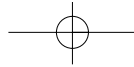
“SNT gjennomførte høsten 2002 flere inspeksjoner av både restauranter og butikker. I flere butikker ble det avslørt alvorlige brudd på regelverket bla. når det gjaldt innfrysing og lagring av frosset kjøtt.”

nelsen av desember måned, og SNT gikk ut og korrigererte sine presiseringer.

I kjølvann av saken har kjøttbransjen i samarbeid med handelen utarbeidet et notat der regelverket gjennomgås ved konkrete case, i det såkalte GMP-notatet (Good Manufacturing Practice).

Elektronisk hygienekurs

Hygiene og hygieneopplæring er svært viktig i næringsmiddelbedrifter og tradisjonelle kurs er kostbare. Fagsenteret for kjøtt tok derfor i april 2001 initiativ til å få utarbeidet et elektronisk hygienekurs der kursdeltakerne kan sitte ved sin egen eller arbeidsgivers PC. Deltakerne i prosjektet var KLF – Norsk Kjøtt, NNN og KIFF. Fagsenteret for kjøtt har prosjektansvaret.

“Forbedring av kjøttkvalitet er en kontiuerlig prosess.”

ANDRE SAKER Prosjektet hadde en kostnadsramme på 4 mill. kr. Fra Vox (Voksenopplærings-fond) ble det bevilget 1 mill.kr. Prosjektet holdt budsjett og tidsskjema og var ferdig desember 2002. Programmet er blitt faglig godt, funksjonelt og lett å bruke.

Svinekjøttkvalitetsprosjektet

Forbedring av kjøttkvalitet er en kontiuerlig prosess. I 1998 startet prosjektet “Svinekjøttkvalitet – fra kundekrav til produktspesifikasjon” opp i regi av Fagsenteret for kjøtt. Prosjektet ble avsluttet i 2002. Målet med prosjektet er å forbedre svinekjøttkvaliteten i Norge, slik at en får

svinekjøtt med god lagringsstabilitet (uten usmak som harsk smak). Etter flere målinger av spekkkvaliteten er det dokumentert at innhold av umettet og marint fett i spekk på norske griser er høyere enn ønsket. Årsaken ligger i sammensetning av fôr som brukes, der andel umettet fett og/eller marint fett er for høyt. Bransjen er enige om at dette skal forbedres, og det er bla innført økonomiske sanksjoner mot svineprodusenter som leverer gris med for høy andel marint fett. Prosjektet følges tett opp av Fagsenteret for kjøtt.

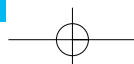
NM-KJØTT- PRODUKTER 2002

Det var rekordhøy deltagelse i "NM i Kjøttprodukter" 2002 med hele 540 produkter fra 56 bedrifter fra det ganske land. Det ble konkurrert i åtte ulike klasser og resultatet fra det 11. NM i Kjøttprodukter ble 73 gullmedaljer, 95 sølvmedaljer og 106 bronsemedaljer.

I den gjevreste klassen – pøseklassen - stilte 124 produkter til start, 22 av disse kan nå skilte med gullmedalje.

Nytt av året var at bedriftene selv stod for innsending av konkurranseproduktene og en "live" kåring på scenen av NM-vinnerne i fire klasser. Begge deler viste seg å være gode endringer i forhold til tidligere.

Vågalprisen ble tildelt Leiv Vidar for det nye konseptet med emballasjen for wienerpølser til salg i dagligvarehandelen.

Hoveddommer Tore Teigen sjekker lukten på et fenalår, og dirigerte resten av dommerpanelet med sikker hånd.

DOMMERPANELET

Dommerpanelet har bestått av 9 fagdommere med fagbrev som pølsemaker eller pølsemakermester. Tre fagdommere innehar en matfaglig kompetanse og med lang erfaring som skrivende matjournalister.

Kjøttfaglig dommere

Aase Dotterud, Norsk Ukeblad. **Aase Strømstad**, frilance. **Wenche Tømt**, Hakon - Glad i mat
Jack Åge Nilsen, Tarber Norge AS. **Bjørn Tore Teigen**, OFK. **Tom Jubal**, Toftdahl-Hoff
Jørn Skjønhaug, SFK. **Tomas Karlsen**, Meny Oppsal. **Ola Stuberg**, ABC.
Morten Kjærnes, Tine BA, Kalbakken. **Rolf Kristiansen**, Sogn VGS.
Britt Kristiansen, Opplærk. for kjøtt og dagligvare. **Frank J. Johansen**, Nopal

Tilberedning og varestyring

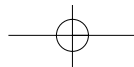
Bjørn Erik Sørensen, Norsk Kjøtt. **Karsten Ytterdal**, pensjonist. **Marie Steinslien**, Tine BA.
Rune Olsson, Blinken Foredling AS. **Tom Hansen**, Gilde Fellesslakteri BA.
Lasse Kristiansen, Meny Oppsal. **Andreas Hoel**, Pølse- og Ferskvaresp.
Trude Reytan, Åkeberg og Skoglunn. **Torgeir Palm**, Jacob's på Holtet.

Designjury

Ingeborg Thomassen, Coop Norge. **Egil Langnæs**, Tactica.
Tobias Apelgren, Scandinavian Design Group.

Hoveddommer

Tore Teigen, Tore Teigen Consulting.

“For at KLF skal kunne bistå med hjelp, er organisasjonen avhengig av at medlemsbedriftene melder inn saker til organisasjonen.”

MEDLEMSSERVICE

FAGLIG RÅDGIVNING

Rådgivningsarbeidet overfor medlemsbedriftene i forbindelse med autorisasjonsprosesser og inspeksjoner både fra SNT og ESA er en viktig del av servicetilbudet fra KS. I perioden har det vært mange saker der KLF har hjulpet medlemsbedrifter i saker vedr. vedtak fra KNT. For at KLF skal kunne bistå med hjelp, er organisasjonen avhengig av at medlemsbedriftene melder inn saker til organisasjonen. I tillegg til bedriftsrettet service gis det en utstrakt rådgivning overfor produsenter i samarbeid med slakteriene. KLF har også opprettet en egen faggruppe for gris, med representanter fra rådgivere fra ulike slakterier i KLF. Erfaringene med denne arbeidsformen er positive, faggruppe gris er en viktig arena for å utvikle en felles grise-faglig satsing blant de private slakteriene, og fungerer som en viktig nettverksarena for rådgivere på slakteriene.

PRISINFORMASJON

Etter at Prisutvalget for kjøtt ble lagt ned i 1999, fikk KLF dispensasjon av Konkurransetilsynet til utsending av prislister på helt slakt. Fra januar 2000 er diverse markedsinformasjon, herunder priser på slakt, lagt ut på KLFs intranett. Konkurransemyndighetene ble orientert om dette i brev av 20. januar der KLF søkte om tillatelse til å distribuere informasjonen på denne måten. Etter lang tids behandling mottok KLF i juli 2002 svar, i form av et delvis avslag på dispensasjonssøknaden. Det ble innvilget dispensasjon til å tilgjengeliggjøre prislister og prisprognoser for slakt, og avslag på søknaden om å tilgjengeliggjøre prisinformasjon for skåret vare. Vedtaket er påklaget til Administrasjons- og arbeidsdepartementet. Inntil endelig avgjørelse er fattet, er det kun prislister for helt slakt og prisprognoser som vil bli lagt ut på intranettet.

KURS, MØTER, STUDIETURER

ERFA-møtene i 2001 og 2002 ble arrangert i Finland og på Oppdal. På sistnevnte arrangement ble råvaredagen lagt i til-

knytning til ERFA – med svært positivt resultat. Deltakelsen har vært god, med positive tilbakemeldinger fra mange av deltakerne.

Det ble arrangert tur til Anuga (2001) og SIAL (2002), og det ble gjennomført en tur i forbindelse med IFFA-messen i mai 2001.

Det er gjennomført tre forskjellige kurs i omleggingen av merverdiavgiften etter at matmomsen ble halvert med virkning fra 1. juli 2001.

I forbindelse med uklarhet om innfrysingsreglementet i kjølvann av SNTs avsløringer om gammelt frossent kjøtt i butikkene før jul 2002, ble det i januar 2003 arrangert tre kurs for i første rekke håndverksbedrifter om gjeldende regler.

YOUNG BUTCHERS

COMPETITION

Gjennom KLFs medlemskap i International Butchers Confederation (IBC) har Norge vært invitert til deltakelse i et uoffisielt Europamesterskap for unge fagfolk. I 2001 var Mads Nilsen fra Hole kjøtt i Ålesund og Tone Pedersen fra Centra Kalbakken, Oslo deltakere i konkurransen som gikk i Frankrike. Mads stilte igjen i 2002 i Freiburg i Tyskland sammen med Tor Erik Stavå fra Centra Kalbakken. Konkurransen består av fem delkonkurranser, grovstyking av oksebakpart, finstyking, grillspesialiteter, tre dagens retter og hovedrett. Deltakerne har hevdet seg bra i konkurransen, men vi ligger noe etter landene som har de samme konkurranse-elementene i opplæring og nasjonale konkurranser. KLF vurderer nå et samarbeid med NM for lærlinger for å bedre rekrutteringen til deltakelse på den årlige internasjonale konkurransen.

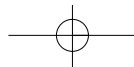

Mads Nilsen og Tor Erik Stavå deltok under Young Butchers Competition i 2002

“Gjennom KLFs medlemskap i International Butchers Confederation (IBC) har Norge vært invitert til deltakelse i et uoffisielt Europamesterskap for unge fagfolk.”

“For å få tydeligere fram KLFs standpunkter i det alminnelige pressebildet har organisasjonen økt aktiviteten overfor media.”

MEDLEMSSERVICE

IT-KJØTT, BIT-PROSJEKTET

Satsningen på tilpasning av IT-løsninger for kjøttbedrifter startet midt på 1990-tallet, og er nå inne i den helt avsluttende fasen, implementering av løsninger. 4 IT/system-leverandører med hver sine løsninger er valgt. En stor del av privat kjøttbransje benytter nå hele eller deler av disse løsningene. Prosjektets lange varighet har sin forklaring i at IT-bransjen er i løpende utvikling, systemer og løsninger er i kontinuerlig endring og leverandørene av de ulike systemer kjøpes opp etc. Et delprosjekt som nå føres videre fra satsingen, er utvikling av en felles løsning for elektronisk handel (EDI) med dagligvare/storhusholdningskjedene.

ÅRETS KJØTTBEDRIFT

Kåringen av Årets Kjøttbedrift har som formål å skape oppmerksomhet omkring bedrifter i privat kjøttbransje. Disse må blant annet ha gjennomført tiltak som har gitt positive utslag for både bedriften og bransjen. Forslag til kandidater fremmes både fra egen medlemsmasse og fra nettverket til medlemmer i juryen. Juryen består av Georg Mathisen fra FK, Odd Vanebo fra Horeca samt vår egen redaktør i Kjøttbransjen, Per A. Sleipnes.

Vinnerne siste to år er:

Årets Kjøttbedrift 2002: Johs. Jacobsen AS
Årets Kjøttbedrift 2001: Inderøy Slakteri/ Midt-Norge Slakteri AS

INFORMASJONSARBEIDET

Bladet

KLFs viktigste informasjonskanal er bladet KJØTTBRANSJEN. Tidsskriftet kommer ut i et opplag på ca. 4000 eksemplarer og 10 utgaver pr. år. KJØTTBRANSJEN er organisasjonens medlemsblad, men det henvender seg til målgrupper langt utenom egne rekker. Store deler av bransjens kunder innen dagligvaremarkedet og storhusholdningsmarkedet så vel som en lang rekke politikere, presse og opinionspåvirkere mottar bladet. Fagpressens redaktørplakat er gjeldene for KJØTTBRANSJEN slik at redaktøren og

bladet er sikret en fri stilling innenfor organisasjonen. Gjennom sin kommentar-plass har imidlertid KLF god anledning til å målberre sitt næringspolitiske standpunkt, samtidig som vi jobber aktivt med å spille inn aktuelle og interessante saker som redaktøren kan arbeide videre med på vanlig redaksjonell måte. I løpet av meldingsperioden har ikke KLF utviklet annet informasjonsmaterieill til ekstern bruk enn en media-guide. Den profilerer kjøttbransjen og er distribuert til alle landets avis-redaksjoner.

Mediekontakt

For å få tydeligere fram KLFs standpunkter i det alminnelige pressebildet har organisasjonen økt aktiviteten overfor media i form av konkrete innspill til avisredaksjonene.

Det har skjedd både som direkte kommunikasjon til media for å få de til å gripe tak i lokale saker eller spesielle problemstillinger så vel som utarbeidelse av mer generelle pressemeldinger.

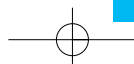
I løpet av meldingsperioden har stoff fra Kjøttbransjens Landsforbund vært gjenstand for flere NTB meldinger. For året 2002 finner vi bla. via nyhets-søkeren "Nettnytt" 60 presseoppslag med "Kjøttbransjens Landsforbund" i sitt avisutvalg, mens søkemotoren Google viser 680 treff samme år. Myndighetene er svært oppmerksomme på det arbeidet KLF utfører, og vi opplever det slik at vi i større grad enn tidligere blir involvert i ulike prosesser og prosjekt som myndighetene igangsetter.

KLF vil også berømme flere av medlemsbedriftene for flotte initiativ overfor media som bidrar positivt til kjøttbransjens omdømme.

Årets kjøttbedrift 2002 ble Johs. Jacobsen AS. Prisen ble delt ut av jury medlem Odd Vanebo.

“Kåringen av Årets Kjøttbedrift har som formål å skape oppmerksomhet omkring bedrifter i privat kjøttbransje.”

Bladet "Kjøttbransjen" sine utgivelser fra 2002 og framover ligger tilgjengelig via www.kjottbransjen.no

MEDLEMS-SERVICE

"KLF har i meldingsperioden nedlagt et betydelig arbeid i bestrebelsene etter å få på plass gode nettsider."

Kjøttets tilstand

For tredje året på rad har Fagsenteret for kjøtt publisert "Kjøttets Tilstand". Denne publkasjonen er viktig for informasjon om norsk kjøttbransje. KLF har i alle år siden oppstarten bidratt til en god artikkelsamling som beskriver tilstanden for kjøtt (i vidt perspektiv) i Norge samtidig som rapporten inneholder en betydelig statistikk-samling. Utgaven for 2002 omhandler bl.a. hva vi velger å spise, økologisk landbruk, høykvalitets spekeskinke og helserisiko knyttet til kjøtt.

Nye nettsider

KLF har i meldingsperioden nedlagt et betydelig arbeid for å få på plass gode nettsider. Ambisjonen er å ha en åpen webside som kan gi tilgjengelig informasjon for de som henter info fra vår bransje, samt å få på plass en intranettløsning som kan fungere godt til å spre og katalogisere mer "sensitiv" informasjonen til egne medlemmer.

Så langt har den åpne internettsiden kommet på plass. Her publiseres daglig relevante notiser og artikler for kjøtt-

bransjen, det legges linker til aktuelle artikler i aviser over hele Skandinavia. Bladet "Kjøttbransjen" sine utgivelser fra 2002 og framover ligger tilgjengelig via www.kjottbransjen.no. Siden er også en lett inngangsport til en stor mengde informasjon som er viktig for kjøttbransjens medlemmer, slik som det mest relevante lovverket, tolltariffen til Norge og EU, aktuelle messer og arrangement etc.

Det har vist seg at det kreves betydelig innsats for å holde sidene dagsaktuelle og à jour. Vi kan imidlertid registrere at sidene i økende grad blir brukt som informasjonskilde og startpunkt for artikler i dagspressen.

Utviklingen av intranettsidene har foreløpig ikke startet opp. Arbeidet vil få prioritet i neste meldingsperiode. Til tross for at intranettsidene ikke er oppe, har vi kunnet stanse utgivelsen av Kjøttinfo, som er svært arbeids- og kostnadskreven, og overført det aller meste av informasjonen til de åpne sidene.

www.kjottbransjen.no

Styrene i KLF og KS i landsmøteperioden.

Bak fra venstre: Steinar Solheim, Noralf Espeland, Leif Malvin Knutsen, Joar Finsbråten, Thor M. Furuseth, Oddbjørn Flataker.

Foran fra venstre: Anni Byskov, Ståle Gausen, Tore Tveit.

NYE STYRER OG TILLITSVALGTE I KLF/KS:

STYRER - TILLITSVALGT KLF/KS

På landsmøtet i KLF og generalforsamlingen i KS 9. juni 2001 ble det valgt følgende styre:

KJØTTBRANSJENS LANDSFORBUND:

Ståle Gausen	Midt-Norge Slakteri AS	leder
Noralf Espeland	Ådne Espeland AS	nestleder
Rolf Magne Strømme jr	Toma Mat AS	vararepresentant
Oddbjørn Flataker	Spis avd. Brumunddal	
Reidar Kuraas	Kuraas AS	vararepresentant
Leif Malvin Knutsen	Fatland AS	
Ståle Fatland	Fatland Oslo AS	vararepresentant
Thor M. Furuseth	Furuseth Slakteri AS	råvaregruppen
Terje Wester	Fatland Jæren AS	vararepresentant
Anni Byskov	Jan Haugs Pølsemakeri Eff.	håndverksgruppen
Thorbjørn Abrahamsen	Th. A. Abrahamsen AS	vararepresentant
Joar Finsbråten	Norsk Mat AS	industrigruppen
Terje Solbakken	Stabburet AS	vararepresentant

KJØTTBRANSJENS SERVICEKONTOR:

Tore Tveit	Leiv Vidar AS	leder
Steinar Solheim	Solheim Kjøtt AS	nestleder
Thor M. Furuseth	Furuseth Slakteri AS	
Noralf Espeland	Ådne Espeland AS	vararepresentant

På styremøtet i KLF/KS 26. juni ble valgt følgende:

Råvarestyret:

Thor M. Furuseth	Furuseth Slakteri AS	leder
Terje Wester	Fatland Jæren AS	nestleder
Oddgeir Melbybråten	Helle Slakteri AS	
Terje Sandholtbråten	Haug's Kjøtt AS	
Kaj Vidar Sandvold	Midt-Norge Slakteri AS	
Inge Fatland	Fatland Ølen AS	vararepresentant
Jan Endre Nesdal	Nordfjord Kjøtt AS	vararep. (fram til 05.06.02)
Anbjørn Øglend	Prima Slakt AS/Prima Kjøtt AS	vararepresentant (fra 05.06.02)

Industriestyret:

Joar Finsbråten	Norsk Mat AS	leder
Terje Solbakken	Stabburet AS	nestleder
Ivar Rimstad	Stranda Spekemat AS	
Ole Møller	Euro Kjøtt AS	
Albrigte Eidstøe	Spis AS	
Tore Sørensen	Pers Kjøkken AS	vararepresentant
Ole Fevang	Fevang Kjøtt AS	vararepresentant

Håndverkstyret:

Anni Byskov	Jan Haugs Pølsemakeri Eff.	leder
Thorbjørn Abrahamsen	Th. A. Abrahamsen AS	nestleder
Terje Håland	Hålands Kjøtt AS	
Mette Våler	Brødr. Diskerud AS	
Bjørge Løvik	M. Gaupset Eff. AS	
Steinar Solheim	Solheim Kjøtt AS	vararepresentant

Ståle Gausen,
leder KLF

Tore Tveit, leder KS

Thor M. Furuseth,
leder Råvarestyret

Joar Finsbråten,
leder Industriestyret

Anni Byskov,
leder Håndverkstyret

RESULTATREGNSKAP

	Note	2001-2002	1999-2000
Driftsinntekter			
Driftsinntekt	2,4 og 5	<u>13 205 441</u>	<u>14 486 268</u>
Driftskostnader			
Varekostnad	3	- 314 281	- 346 461
Lønnskostnad	3	- 9 447 507	- 9 706 333
Avskrivning	3	- 647 643	- 945 576
Nedskrivning		-	- 450 000
Annen driftskostnad	3,4 og 5	-15 329 815	-14 831 283
Sum driftskostnader		<u>-25 739 246</u>	<u>-26 279 653</u>
Driftsresultat		-12 533 805	- 11 793 385
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt		212 690	386 474
Annen finansinntekt	1	4 942 311	11 592 471
Nedskrivning av andre finansielle omløpsmidler		-	- 265 807
Annen rentekostnad		- 2 388	- 4 750
Annen finanskostnad	1	- 6 441 095	- 163 583
Netto finansinntekt		<u>-1 288 482</u>	<u>-11 544 805</u>
Periodens resultat før skattekostnad		-13 822 287	-248 580
Skattekostnad		- 357	-
Periodens resultat		<u>-13 822 644</u>	<u>-248 580</u>
Overføringer:			
Overført fra annen egenkapital		13 822 644	248 580
Sum overføringer		<u>13 822 644</u>	<u>248 580</u>

BALANSE PR. 31. DESEMBER

	Note	2002	2000
Anleggsmidler			
<i>Varige driftsmidler</i>			
Transportmidler		535 469	316 089
Inventar, kontomaskiner ol.		532 931	821 220
Bygninger		5 835 677	5 954 098
Sum varige driftsmidler		6 904 077	7 091 407
<i>Finansielle anleggsmidler</i>			
Investering i aksjer	1	15 676 372	10 054 135
Langsiktige fordringer	1	14 856 250	20 992 156
Sum finansielle anleggsmidler		30 532 892	31 046 291
Sum anleggsmidler		37 436 969	38 137 698
Omløpsmidler			
Varer		73 960	114 594
<i>Fordringer</i>			
Kundefordringer		293 800	853 111
Andre fordringer		907 036	3 549 512
Sum fordringer		1 200 836	4 402 623
<i>Investeringer</i>			
Aksjer og aksjefond	1	11 537 333	17 959 613
Markedsbaserte obligasjoner	1	10 689 165	15 785 462
Sum investeringer		22 226 498	33 745 075
Bankinnskudd, kontanter og lignende		4 937 352	2 547 292
Sum omløpsmidler		28 438 646	40 809 584
Sum eiendeler		65 875 615	78 947 282
Egenkapital			
Annen egenkapital	6	62 461 704	76 283 957
Gjeld			
<i>Kortsiktig gjeld</i>			
Leverandørgjeld		493 242	1 546 682
Skyldige offentlige avgifter		596 428	551 661
Betalbar skatt		150	
Annen kortsiktig gjeld		2 324 091	564 982
Sum kortsiktig gjeld		3 413 911	2 663 325
Sum egenkapital og gjeld		65 875 615	78 947 282

NOTER TIL KONSERNREGNSKAPET 2001/2002

NOTE 1 VERDIPAPIRER

Verdipapirene er vurdert til det laveste av bokført- og markedsverdi pr 31.12.2002

Styret har gitt en generell ramme for plassering av 30 % av forvaltningskapitalen i aksjefond.

Ved utløpet av 2002 var 33,3 millioner kr investert i aksjer og fond (markedsverdi på 27,2 millioner kr). Plasseringene inkluderer eierskap i bransjerelaterte bedrifter for ca 15,7 mill kr bl.a. Norsk Protein AS, som ikke kan ansees å inngå i gitte rammer.

De totale plasseringer utgjør da 27,3 % av forvaltningskapitalen (17,9% i markedsverdi).

Bokført verdi er nedskrevet med urealisert tap, mens urealisert gevinst bokføres på salgstidspunkt

Obligasjoner/Pengemarkedsfond	Bokført verdi	Urealisert gevinst / tap(-)	Markedsverdi
Obligasjoner Hedgefond Obl. II	945 000	-35 000	945 000
Obligasjoner, BN-Banken	4 853 500	139 000	4 992 500
Obligasjoner Sparebank-Kreditt	850 693	-5 308	856 000
Nordea Obligasjon II	1 805 825		1 805 825
Nordea-Likviditet (pengemarkedsfond)	2 234 147		2 234 154
sum obligasjoner	10 689 165	98 692	10 833 479

Aksjer og fond

Nordea Kapital (aksjef.)	6 075 465	-2 897 544	6 075 465
Nordea Internasjonale Aksjer	2 404 697	-1 759 677	2 404 697
Pluss EMU aksje	3 057 171	-1 420 552	3 057 171
sum aksjer og fond	11 537 333	-6 077 773	11 537 333

Anleggsmiddel - aksjer

Aksjer i Norsk Protein AS	15 066 732
Aksjer i Norsk Matanalyse AS	600 000
Aksjer i materialbedrifter	10 000
sum aksjer og fond	15 676 732

Langsiktige fordringer

Gjeldsbrev Westbroker Finans	14 758 520
Utlån ansatte	91 000
Depositum	7 000
Sum langsiktige fordringer	14 856 520

Norsk Protein AS vedtok på generalforsamling den 9. april 2003 at de skal foreta en utbytteutdeling for årene 2001 og 2002 på 6 mill kr per år. Dette vil for Kjøttbransjens Landsforbud utgjøre ca 1,5 mill kr per år. Utbetalingen av utbytte kan tidligst skje i 2006.

REGNSKAP

NOTE 2

INNETEKTER

Salgsinntekter	384 051
Medlemsavgift og kontingent	2 291 306
Oppgjør- og driftskredittord.	186 610
Prosjektinntekter	5 605 405
Bladet Kjøttbransjen	3 396 111
Tilskudd/adm.godtgjørelse	406 514
Andre inntekter	935 444
Sum inntekter	13 205 441

NOTE 3

KOSTNADER

Varekostnad	314 281
Ansatte, lønn, reiser, m.v.	10 890 997
Tillitsvalgte	1 010 859
Honorarer, andre	3 094 927
Bladet- direkte kostnader	2 079 895
Netto tap på krav	397
Lokaler	492 678
Avskrivninger og nedskrivninger	647 643
Prosjektkostnader ¹	7 380 914
Andre driftskostnader ¹	-173 527
Sum kostnader	25 739 064

1: Prosjektkostnader omfatter deler av øvrige kostnadsarter.
Andre driftskostnader er salderingspost

REGNSKAP

NOTE 4 PROSJEKTREGNSKAP

<i>Prosjekt</i>	<i>Kostnad</i>	<i>Inntekt/ refusjon/ tilskudd</i>	<i>Resultat</i>
Prosjekt nr 101 Styrer	471 718	-	471 718
Prosjekt nr 105/106 Erfarings- og Landsmøter	921 930	-641 856	280 074
Prosjekt nr 161 Internasjonalisering	422 643		422 643
Prosjekt nr 500 IT-kjøtt	3 342 665	-3 903 104	-560 439
Prosjekt nr 550 E-læring	207 528		207 528
Prosjekt nr 604 Elitelag	100 000		100 000
Andre prosjekter	1 914 431	-1 060 445	858 182
Sum prosjekter	7 380 915	-5 605 405	1 779 706

NOTE 5 BLADET KJØTTBRANSJEN

Annonseinntekter	2 910 257
Abonnementsinntekter	485 854
Sum inntekter	3 396 111
Trykningskostnader bladet	1 223 831
Annonseprovisjon bladet	377 171
Andre direkte kostnader	478 893
Sum andre direkte kostnader	2 079 895
Lønn, reiser, forsikring m.v. redaktør	1 432 842
Sum kostnader	3 512 737
Resultat	-116 626

NOTE 6 EGENKAPITAL

Egenkapital 31.12.2000	76 283 957
Korreksjon inngående balanse ref Kjøttbransjens Servicekontor	393
Periodens underskudd Kjøttbransjens Servicekontor	-3 025 062
Periodens underskudd Kjøttbransjens Landsforbund	-10 797 584
Egenkapital 31.12.2002	62 461 704

Andre opplysninger

For andre opplysninger se Kjøttbransjens Landsforbund og Kjøttbransjens Servicekontor sitt regnskap for årene 2001 og 2002.

TABELLER

KJØTTPRODUKSJON I NORGE (mill kg)

	1998	1999	2000	2001	2002 ¹
Storfe	89,8	93,9	87,9	83,5	83,2
Kalv	0,9	1,5	2,3	2,3	2,4
Sau/lam	22,9	22,7	23,1	24,0	25,0
Svin ²	105,5	106,4	102,0	108,0	104,0
Fjørfe	32,4	36,4	42,9	44,5	45,9
Annet ³	2,8	2,5	2,7	2,7	2,7
<small>(geit, hest, tamrein, kanin)</small>					
TOTALT	254,3	263,4	260,9	265,0	263,2

1: SSB tall for 2002 er noe høyere enn slaktestatistikk-tall fra SLF

2: Justering for hode og labb gjør at tallene ikke er direkte sammenlignbare.

3: Usikre tall 2001 og 2002.

MARKEDSBALANSEN 2001-2002

2001	Produksjon		Beregnet Import *	Salg		Markeds- balanse
	Tonn	%		Tonn	%	
Storfe/kalv	85 400	95	4 500	91 300	99	-1 400
Sau/lam	24 000	104	600	22 100	94	2 500
Gris	108 000	106	2 200	109 100	106	1 100
Annet	900		900			
Totalt	218 300	101	7 300	223 400	102	2 200

(*) Storfe/kalv: MUL-kvotepå 3.375 tonn samt WTO-kvotepå 1.084 tonn.

Sau/lam: 362 tonn fra Island samt WTO-kvotepå 206 tonn. Gris: 800 tonn spekk samt WTO-kvotepå 1.381 tonn. Eksportert kvantum 2001: 1.060 tonn (570 tonn gris, 320 tonn storfe og 170 tonn sau/lam).

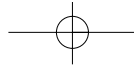
2002	Produksjon		Beregnet Import *	Salg		Markeds- balanse
	Tonn	%		Tonn	%	
Storfe/kalv	85 200	100	4 400	89 700	98	-100
Sau/lam	24 600	102	800	24 800	112	600
Gris	103 300	103	2 200	105 800	104	-300
Annet	900		900			
Totalt	214 300	102	7 400	221 200	103	200

Storfe/kalv: MUL-import på 3.285 tonn samt WTO-kvotepå 1.084 tonn.

Sau/lam: 362 tonn fra Island, MUL-import på 259 tonn samt WTO-kvotepå 206 tonn.

Gris: 800 tonn spekk samt WTO-kvotepå 1.381 tonn.

Eksportert kvantum 2002: 800 tonn (190 tonn gris og 610 tonn sau/lam).

SLAKTET KVANTUM 2000 - 2002 (i tonn)

	2000	2001	2002
Privat	52 818	51 457	51 790
Norsk Kjøtt	164 756	168 289	163 730
Totalt	217 574	219 745	215 520

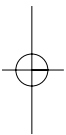
Kilde Statens Landbruksforvaltning

FORBRUK AV KJØTT PR. INNBYGGER (kg)

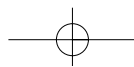
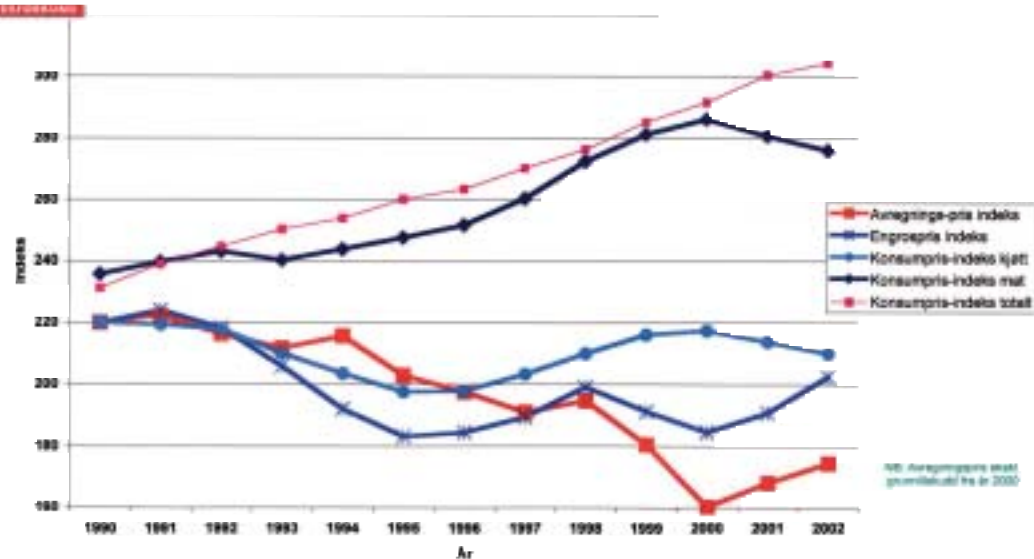
	1998	1999	2000	2001	2002
Svin ²	23,9	22,8	23,2	24,6	23,4
Storfe	20,3	20,3	20,2	20,0	19,7
Kalv	0,2	0,3	0,5	0,5	0,5
Sau/lam	5,5	5,3	5,2	5,6	5,4
Geit/kje/hest	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Fjørfe	7,7	8,3	8,7	9,9	10,1
TOTALT	57,8	57,2	58,0	60,8	59,4

Kilder: Fagsenteret for kjøtt (Kjøttets tilstand). Norsk Kjøtt. NILF

1: Foreløpige tall

2: Forbruk av svinekjøtt 2002 er trolig for lavt
(justering for hode og labb)

Prisindekser kjøtt 1990 - 2003

Kjøttbransjens Landsforbund
Boks 6279 Etterstad, 0603 Oslo
Tlf. 23 24 44 70 - Fax 23 24 44 80
e-post: [kif@kif-ks.no](mailto:kjf@kif-ks.no) - www.kjottbransjen.no

The background of the page is a photograph of a dining table. In the center is a large, succulent steak on a white plate with a yellow rim. To its left is a fresh salad with sliced tomatoes, onions, and olives. In the foreground, a skewer of grilled meat is visible on a blue plate. Several blue plastic water bottles are scattered around the table. The overall scene is bright and appetizing.

www.kjottbransjen.no